

Intervju: Wolfgang Petritsch, Visoki Predstavnik za BiHŠtedišama Hercegovačke banke vratit ćemo novac, a krivce dovesti pred sud

Izabere li opet Jelavića, HDZ će oslabiti svoju poziciju u BiH

Kad sam visokom predstavniku za BiH Wolfgangu Petritschu, s kojim sam razgovarao u njegovu uredu, spomenuo da ga jedan naš zajednički prijatelj iz Austrije, smatra omiljenim političarem, Petritsch je odgovorio da će se ta slika brzo promijeniti, pa čak i u zapadnoj Hercegovini.

VL: Ne mogu vjerovati.

WP: Postat ću i tamo omiljen kad se predoče podaci o istrazi u Hercegovačkoj banci.

VL: Možete objasniti?

WP: Proces provjere dokumenata Hercegovačke banke sada je poodmakloj fazi. Unatoč tomu, vjerujem da će dokazi brzo izaći, a atda će se otvoriti mogućnost da se povuku i prve konkretne mjere. Na tom sam području zaposlio najbolje stručnjake iz mnogih zemalja i oni su uz velike napore uspjeli doći do podataka koje je vodstvo banke izbrisalo. Riječ je o kompjutorskim podacima. Dostavljena je potrebna dokumentacija iz Privredne banke Zagreb i drugih banaka i iz svega se vidi posve jasan model kako se zloupotrebljavala banka.

Hrvatski narod opljačkali njihove vođe

VL: Zbog nasilničkog upada SFOR-a u banku, međunarodna je zajednica optuživana da ju je ona opljačkala?

WP: Nakon svega biće jasno da banku nije opljačkala međunarodna zajednica, već lokalni ljudi koji su bili odgovorni za hrvatski narod. Oduzeli su im uštedeni novac, pa i onaj koji je vlada RH odvojila kao pomoć Hrvatima u BiH. Ono što želim sada učiniti jest štedišama vratiti novac te da oni koji su pljačkali banku završe na sudovima.

VL: Sedmi sabor HDZ-a održava se za desetak dana, a na njemu će, čini se, za predsjednika opet biti izabran Ante Jelavić, kojega ste vi smijenili. Može li to dodatno zakomplicirati međusobne odnose?

WP: Jelavića sam morao smijeniti, a taj su potez vrlo jasno podržali senator Biden, predsjedatelj Komisije za vanjske poslove, i pravni odbor Vijeća za provedbu mira. Učinio sam to zato jer Jelavić nije branio već kršio Ustav BiH, a tako radeći, nije učinio ništa za svoj narod. Odluči li HDZ BiH izabrati vođu koji je uspio izolirati svoju stranku i svoje birače od svega što ih okružuje, pa čak i od Hrvatske, time samo oslabljuje svoju poziciju i poziciju unutar BiH.

Puljić sada bolje razumije moje motive

VL: No, demokracija je ono što narod odluči, a vi to snagom svoje funkcije poništavate.

WP: Živimo u zemlji u kojoj postoje pravila i potezi. Ako ih netko prekrši, onda sam sebe eliminira. Međutim, demokratske slobode su takve da bez obzira na sve, takav vođa može biti prisutan. Međutim, moraju shvatiti oni koji tako biraju da sami sebe oslabljuju.

VL: Petorica župana većinskih hrvatskih županija zatražila su sastanak s vama kao bi vas upozorili da oslabljujete poziciju županija, a jačate Federaciju i BiH.

WP: Do mene nije stigao takav zahtjev, ali mogu odgovoriti u načelima. Ono što smatram svojom velikom zadaćom jest osiguranje ravnopravnosti triju konstitutivnih naroda u BiH. Mislim da se kvaliteta demokracije može ocijeniti prema tomu kako se osjeća najmalobrojniji narod. Zato s posebnom pozornošću pratim sve zahtjeve i prijedloge koje dobivam od hrvatskog naroda. Daytonski i Washingtonski sporazum predviđali su jednu složenu administrativnu strukturu. Imate lokalne, kantonalne, federalne i državne vlasti. I u svima su Hrvati

adekvatno zastupljeni. To će biti posebno naglašeno u okviru ustanve reforme koja se sada provodi. No moramo voditi računa i o praktičnosti postojanja ovakve administracije. A činjenica da se HDZ povukao unatoč pozivu da sudjeluje, ne smije se zaboraviti.

VL: Velik dio Hrvata označava vas glavnim krivcem za težak položaj Hrvata u BiH, a takve stavove naglašava i Katolička crkva, posebno kardinal Vinko Puljić i biskup Ratko Perić.

WP: Većina napada iz medija na mene je zasnovana na dezinformacijama. Više sam puta naglasio da se ključan dio moga rada odnosi na ekonomske reforme. Mnogi se iz Hercegovine bave trgovinom, njihovo je tržište Federacija i BiH. Upitajte HDZ što je učinio na razvijanju tog jedinstvenog ekonomskog prostora. Ja sam pripadnik slavenske manjine u Austriji i zbog toga u velikoj mjeri razumijem probleme s kojima se suočavaju amle etničke zajednice u Europi. Moje je načelo da sam uvijek na strani manjeg, no jednako sam tako protiv kriminalaca, pogotovu političkih. Za moga dvogodišnjeg mandata ovdje u BiH napadale su me sve tri etničke skupine, a to očito znači da radim nešto ispravno. Što se tiče kardinala Puljića, s njim imam česte i otvorene kontakte i mislim da on sada bolje razumije moje motive.

Osnivamo grupu za borbu protiv terorizma

VL: Napad na Ameriku i te kako se odražava na BiH. Osobito stoga jer se s putovnicama ove zemlje šetaju mnogi teroristi, koji se čak povezuju s bin Ladenovim ljudima.

WP: Nakon napada na Ameriku, zapitao sam se kakve će on posljedice imati u BiH. Ona je još slaba država i zato želimo ojačati njezine institucije. Uspostavljamo i jednu grupu za borbu protiv terorizma. Naglašavam da moramo biti jako pažljivi kako ne bismo širili glasine o prisutnosti terorista na području BiH, pogotovo insinuacije da su svi muslimani teroristi. Nema sukoba civilizacija. Riječ je o sukobu kriminalaca i ostatka svijeta.

VL: Ipak napad na New York naglasio je antagonizam između muslimanskog i kršćanskog svijeta, a on bi se u BiH mogao pojačati nakon eventualnog američkog odgovora.

WP: Na žalost, ekstremiste možete naći među svim vjerama i narodima, a osnovni

razlozi leže u ekonomskoj neimaštini. Zadaća je kršćanskog I katoličkoga svijeta, što je I Papa poručio iz Kazahstana, poboljšati dijalog s drugim religijama I biti solidaran s onima koji pate.

VL: Je li se vama osobno prijetilo ovih dana u Sarajevu?

WP: Ne volim o tome pričati, no ipak ću reći da redovito primam prijetnje.